

รายงานสรุปการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตร “สร้างกรอบแนวคิดเพื่อพิชิตทุนวิจัย รุ่นที่ ๒”

จัดโดย สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สวก.

ณ ห้องประชุมชั้น ๒ สถาบันเกษตรราธิการ

ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

นางสาวลิขิต พลยศ ตำแหน่ง นักสำรวจดินชำนาญการ ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการฝึกอบรม หลักสูตร “สร้างกรอบแนวคิดเพื่อพิชิตทุนวิจัยรุ่นที่ ๒” โดยสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สวก. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีทักษะคิด วิเคราะห์ และการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยจาก สวก. หรือแหล่งทุนวิจัยอื่น หรือหน่วยงานต้นสังกัด ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมชั้น ๒ สถาบันเกษตรราธิการ มีเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

หลักคิของนักวิจัยเพื่อพิชิตทุนวิจัยและบริหารงานวิจัยจนสำเร็จ

๑. หลักการสกัดความคิดและวิเคราะห์โจทย์วิจัย

๑.๑ การหาโจทย์วิจัยจาก ๓ แนวทาง

๑.๑.๑ โจทย์วิจัยเพื่อการแก้ปัญหาด้านการเกษตร

๑.๑.๒ โจทย์วิจัยเพื่อค้นหาสิ่งใหม่ๆ มาทดแทนเทคโนโลยีที่ใช้อยู่เดิม

๑.๑.๓ โจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีให้ก้าวล้ำไปข้างหน้า

๑.๒ หัวข้อวิจัยต้องตอบโจทย์ประเทศไทยและการเกษตร ๔.๐

๑.๒.๑ โจทย์แก้ปัญหาภาคการเกษตรให้เหมาะสมกับประเทศไทย โดยมองการขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรฯ เพื่อเกษตร ๔.๐

๑.๒.๒ โจทย์ที่สอดคล้องกับแผนงานการปฏิรูปภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน ๒๐ ปี

๑.๒.๓ โจทย์ที่แก้ไขปัญหา โดยการวางรากฐานการปฏิรูปการเกษตรเป็นระบบ ลดต้นทุน เพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ผลิตสินค้ามาตรฐานเน้นปลอดภัย

๑.๒.๔ โจทย์วิจัยที่ขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยี สร้างนวัตกรรม องค์ความรู้ที่ทันสมัย เป็นความต้องการของภาคเอกชนและเกษตรกร เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งวัสดุเหลือใช้

โดยนโยบายการให้ทุนของสวก. มีทั้ง ๓ มิติ คือ เชิงพาณิชย์ เชิงสาธารณะ และเชิงนโยบาย แนวทางการได้มาซึ่งหัวข้อวิจัยคือ ๑. การตรวจเอกสารงานวิจัยให้กว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ ๒. งานตามความจำเป็น ๓. หัวข้อปัญหาที่เกิดขึ้นเร่งด่วน ๔. หัวข้อวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตร/แปรรูปวัสดุเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมเกษตร/สร้างปัจจัยการผลิตเพื่อการเกษตรปลอดภัยจากสารเคมี/สร้างนวัตกรรมเพื่อก้าวสู่เกษตร ๔.๐

๒. หลักการ/แนวทางการแก้ปัญหาโจทย์วิจัย

๒.๑ Theory

๒.๒ Technology

๒.๓ Facility

๒.๔ Researcher/integrated research

๒.๕ Budget

๓. หลักการเขียนและจัดทำโครงการที่ดี

๓.๑ หลักความถูกต้องในเชิงวิชาการ การวางระเบียบวิธีการวิจัย

๓.๒ ความชัดเจนของการเขียนโครงการ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน

๓.๓ เนื้อหามีความสอดคล้องกันทุกหัวข้อตลอดโครงการ

๓.๔ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ตามองค์ประกอบของโครงการตามรูปแบบ

๓.๕ โครงการต้องเรียงเรียงเป็นระบบ ต่อเนื่องเป็นเหตุเป็นผลกันทุกหัวข้อ

๓.๖ ภาษาในโครงการต้องเป็นระดับเดียวกันตลอดโครงการและต้องพิสูจน์อักษร

๓.๗ ขอบเขตการวิจัยต้องเหมาะสมกับระยะเวลา งบประมาณ กับผลงานที่จะได้

๓.๘ หลักความเป็นไปได้ทางเทคนิควิธีการ เครื่องมือ และความสามารถของนักวิจัย

๓.๙ มีหลักจริยธรรม จรรยาบรรณ ไม่ละเมิดสิทธิหรือสิทธิบัตรของผู้อื่น

๔. หลักการบริหารโครงการอย่างมีคุณภาพและการบูรณาการ

๔.๑ จัดแผนงานวิจัยล่วงหน้าให้สามารถปฏิบัติได้จริงแล้วเดินตามแผน

๔.๒ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์อย่างมีแผน และมีแผนสำรองกันผิดพลาด

๔.๓ เก็บข้อมูลผลการทดลองอย่างมีระบบ และสำรองข้อมูลป้องกันการสูญหาย

๔.๔ ใช้หลักการบูรณาการในการดำเนินงานให้ไปสู่ความสำเร็จด้วยการให้เกียรติและเครดิตร่วมกันในการบูรณาการ

๔.๕ ส่งงานและรายงานผลงานตามกำหนดเวลา

๔.๖ บริหารจัดการใช้งบประมาณให้ถูกระเบียบตามแหล่งให้ทุน

๕. หลักการสร้างศักยภาพของตัวนักวิจัยเอง

๕.๑ ค้นคว้าหาความรู้ในหัวข้อวิจัยที่ติดขัด ทั้งจาก reference การฝึกอบรมทั้งในและต่างประเทศ

๕.๒ ร่วมบูรณาการวิจัยกับหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนางานวิจัยของตัวนักวิจัยเอง

๕.๓ สนใจเข้าร่วมประชุมวิชาการในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและประชุมนานาชาติ

๕.๔ นักวิจัยควรรหาโอกาสทำความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันวิจัยต่างประเทศเพื่อรับเทคโนโลยีใหม่ๆ

๕.๕ แลกเปลี่ยนความรู้และร่วมงานวิจัย เพื่อพัฒนานักวิจัยและคณะนักวิจัยของโครงการ

๖. รูปแบบการเขียนโครงการวิจัยที่ สวท.(องค์การมหาชน) กำหนดประกอบด้วย

๖.๑ ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)

๖.๒ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๖.๓ วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

๖.๔ ทฤษฎี สมมติฐาน และกรอบแนวคิดในการวิจัย

๖.๕ การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

- ๖.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- ๖.๗ แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย
- ๖.๘ วิธีดำเนินการวิจัย และสถานที่ทดลอง/เก็บข้อมูล
- ๖.๙ ระยะเวลาทำวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย
- ๖.๑๐ ปัจจัยที่เอื้อต่อการวิจัย
- ๖.๑๑ งบประมาณของโครงการวิจัย
- ๖.๑๒ ประวัติผู้วิจัย

สวก.ให้ทุนทางด้านใดบ้าง

๑. สัตว์เศรษฐกิจ (สัตว์บกและสัตว์น้ำ)
๒. ข้าว
๓. ปาล์มน้ำมัน
๔. อาหาร (อาหารปลอดภัย ความมั่นคงทางอาหาร ฯลฯ)
๕. สมุนไพรไทย
๖. พืชสวน พืชไร่
๗. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

แนวทางการสนับสนุนงานวิจัยของสวก.

๑. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับกำหนดนโยบายให้ภาครัฐ
๒. เพื่อประโยชน์ทางสาธารณะ: พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง
๓. เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงเชิงพาณิชย์

กรอบงานวิจัยของประเทศ แบ่งเป็น ๔ เป้าหมาย

๑. เป้าหมายที่ ๑ งานวิจัยที่มีภาคเอกชนรองรับและร่วมลงทุนอย่างน้อย ๒๕% (เป็นโครงการขนาดใหญ่)
๒. เป้าหมายที่ ๒ ด้านสังคม การศึกษา และอื่นๆ
๓. เป้าหมายที่ ๓ เทคโนโลยี (basic science)
๔. เป้าหมายที่ ๔ การตั้งหน่วยงาน การตรวจสอบมาตรฐาน

แนวทางการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

๑. *S – Supplier* ผู้ให้ทุน โดยประเด็นปัญหาของโจทย์วิจัยที่เสนอต้องตรงกับความต้องการของผู้ให้ทุน และโจทย์วิจัยต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศและนโยบายของรัฐบาล
๒. *I – Input* ปัจจัยแห่งการวิจัย (ชื่อโครงการวิจัย, ความสำคัญและที่มาของโจทย์วิจัย, มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม, ทีมนักวิจัยเหมาะสม, ฯลฯ)
๓. *P – Process* กระบวนการวิจัย (มีขั้นตอนและรายละเอียดการวิจัยที่ถูกต้อง, มีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และการทบทวนวรรณกรรม, มีแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี)

๔. O – Output ผลผลิตการวิจัย (ก่อให้เกิดห่วงโซ่มูลค่าที่ชัดเจน, มีผลสำเร็จทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ, มีความคุ้มค่ากับเวลาและเงินลงทุน, มีนวัตกรรมใหม่ที่เกิดจากงานวิจัย)

๕. C– Customer ผู้รับผลกระทบของงานวิจัย (กลุ่มเป้าหมายชัดเจน, ความสำคัญของกลุ่มเป้าหมาย, ตอบโจทย์)

ทุนพัฒนาบุคลากรวิจัยของสวก. ประกอบด้วย

๑. ทุนการศึกษา โครงการทุนปริญญาเอกเฉลิมพระเกียรติทรงครองราชย์ ๗๐ ปี จำนวน ๑๕ ทุน

๒. ทุนระยะสั้น ทุนฝึกอบรมหรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ จำนวน ๑๐ ทุน

๓. ทุนระยะสั้น ทุนโครงการพัฒนาทีมบุคลากรวิจัย จำนวน ๓ โครงการ

๔. ทุนระยะสั้น ทุนนำเสนอผลงานวิจัย ณ ต่างประเทศ จำนวน ๑๒ ทุน

๕. โครงการฝึกอบรม ที่ สวก. เป็นผู้ดำเนินการจัด จำนวน ๑๐ หลักสูตร

โดยสามารถเข้าไปดูรายละเอียดในเว็บไซต์ของหน่วยงาน สวก.

(นางสาวลิขิต พลยศ : รายงานสรุป)